

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejeman velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2, II., 23.

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in velja trispodna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr. če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 83.

V Ljubljani, v četrtek 11. aprila 1889.

Letnik XVII.

Državni zbor.

Z Dunaja, 10. aprila.

Omahljivi predsednik.

Odkar je dr. Smolka predvčerajšnjim uradno naznanil zbornici, da se bodo po Veliki noči nadaljevale seje, so mislili poslanci, da ne bo treba jako utrudljivih večernih sej, ker je zdaj že vse eno, ali državni proračun doženejo pred prazniki ali po praznikih. V ponedeljek res ni bilo večerne seje, in tudi včeraj je po prvotnem načrtu predsednikovem ni imelo biti, ker je bilo za sinoči sklicanih več odsekov. Ministerski predsednik pa želi po vsej sili državni proračun pred velikonočnimi počitnicami doguati, dasiravno je to po dosedanjih skušnjah tudi s pomočjo večernih sej nemogoče, ako ima zadnja seja pred prazniki res biti v petek 12. t. m. Ali predsednik dr. Smolka je hotel vendar le vstreči tej želji ter je med sejo odpovedal že napovedane odseke in sklepajoč sejo prihodnjo sejo naznanil za sedmo uro zvečer, dasi je dnevna seja trajala do polupetih popoldne. To je bilo sicer vsem poslanecem malo preveč, ali večina zaradi dostojnosti ne sme ugovarjati predsednikovim določbam, naj ji bodo same po sebi še tako neprijetne. Manjšini teh ozirov ni treba; komaj je torej predsednik izgovoril, že se oglasi načelnik levičarskega kluba pl. Plener in pravi, da je levica pri vsaki priliki pokazala, koliko ji je mar, da se veljave predsednikove nihče ne dotika. Mi vsi v njem spoštujemo izvrstnega predsednika, rekel je Plener, zato hočemo, da se njegova veljava utrdi in ohrani, in da je prilična dobra ali slaba volja s kake druge strani ne spravlja od trenutka do trenutka v nevarnost. G. predsednik je rekel, da danes ne bo večerne seje, opoldne so se razposlala vabila k raznim odsekovim sejam, in zdaj se ukazuje, da teh sej ne bo, pač pa da bo večerna seja. Plener opozarja potem na velevažno zadevo, katero ima rešiti budgetni odsek, in nasvetuje, naj bo prihodnja seja danes ob 10. uri dopoldne in naj se o tem nasvetu glasuje po imenih. To je pomagalo. Predsednik je priznal važnost od Ple-

nerja naštetih razlogov in je sam od sebe pritržil Plenerjevemu predlogu, da bi za ustno glasovanje po nepotrebnem ne zgubili pol ure dražega časa.

Konjska železnica.

Pred sklepom včerajšnje seje bili ste zbornici izročeni dve interpelaciji, ki se obe pečate z dunajsko konjsko železnico. Dotična družba, „tramway“ imenovana, dela strašanske dobičke, pa prav po beraški plačuje svoje služabnike, zlasti voznike. Odkar je cesarsko namestništvo voznino od 10 kr. znižalo na 8 kr., kondukterji dobivajo nekoliko daril, ker jim marsikdo pušča krajcarja, katera bi mu morali iz desetice dajati nazaj. Vozniki pa nimajo drugih prihodkov, kakor stalno plačo, ki je pa v primeri z njih velikim trudom tako revna, da jih dunajsko prebivalstvo ne imenuje zastoj bele sužnje. Kakor naznanja voznikiški eksekutivni odsek, sklenili so ti vozniki, katerih je nad več sto mož in ki morajo biti po 16 do 24 ur na nogah, ne da bi se mogli vsteti, delo ustaviti, ako se njih opravičene zahteve ne uslišijo. Ker bi bilo to za javni promet jako sitno, vpraša poslanec Eichhorn s tovariši ministra notranjih zadev in trgovskega ministra, so jima li znane pritožbe teh voznikov in jim li moreta s postavnimi sredstvi pomagati, in hočeta li to stvar temeljito preiskovati in v red spraviti, da ne bodo vpričo vlade in vpričo prebivalstva tako surovo ravnali z ljudmi, ne da bi se jim bilo kake kazni bati?

Druga interpelacija, katero je sprožil dr. Lueger, omenja, da je dunajski mestni odbor družbi dunajske „tramway“ privolil silno veliko pravic in da je ministerstvo obljubilo koncesijonovane tarife, ki bi bili višji od sedanje voznine. Zato vprašajo ministra, kako se ta obljuba strinja s § 51. obrtnega zakona, in hoče li družbi dovoliti, da izdela name-ravane nove črte, ob enem pa obdržati sedanjo voznino 8 kr.?

Vojni zakon

bil je danes sprejet po sklepih gospodske zbornice brez obširne razprave, ker je predsednik povdarjal,

naj se govorniki strogo držé premenjenih paragrafov 14 in 49.

Poslanec Türk je sicer skušal govoriti o težkem bremenu, ki ga vojaštvo naklada prebivalcem in katerega veliki gospodje gospodske zbornice ne čutijo, ali predsednik ga je nemudoma prijel in opominjal, naj ostane pri § 14., oziroma pri premembi, ki jo priporoča gospodska zbornica. To se je Türku tako za malo zdelo, da je raje nehal govoriti.

Za njim je poprijel besedo poslanec Plener, rekši, da nasvetovana prememba ne namerava nič novega, da je to že sedaj izraženo v zakonu, da je pa po novem nasvetu to veliko jasneje povedano in da bodo zaradi tega levičarji glasovali za § 14., za kateri ste potrebni dve tretjini glasov. Pri glasovanju bil je § 14. sprejet z vsemi glasovi proti 8.

Pri § 49. oglašil se je zopet Türk ter med drugim rekel, naj Bog varuje Nemčijo, da ne bo nikdar pomoči avstrijske potrebovala, ker bi se jej v tem slučaju slabo godilo.

Za njim zopet vstane Plener in odločno protestuje zoper omenjeni izrek Türkov in zoper neosnovane napade na avstrijsko vojaštvo.

Za njim vstane minister Welsersheimb in omenja, da je že pri prvem pretresanju vojaškega zakona obsojal nepatrijotične trditve poslanca Türka in da to o njem velja tudi sedaj.

Za ministrom so se vrstoma oglašali načelniki raznih klubov, namreč Rieger, Jaworski, Liechtenstein, Coronini in Hohenwart, ki so odločno obsojali Türkov napad na poštenje Avstrije in na zanesljivost njenih vojakov, ki se je sijajno pokazala že pri marsikateri priliki.

Ta soglasna obsodba pripravila je poslanca Fieglna, ki je načelnik Türkovih somišljenikov, k zagotovitvi, da Türk ni govoril v imenu svojih somišljenikov, ampak le v svojem lastnem imenu.

Tudi Steinwender je oporekal svojemu narodno-nemškemu tovarišu, Engel pa je izjavil, da mladočeški poslanci gledé vojnega zakona ostanejo na svojem prvotnem stališču.

§ 49. je bil potem sprejet in celi zakon precej

LISTEK.

Štiri dni na bojišči.

(Pripoved vojaka z odrezano nogó. — Spisal V. M. Garšin.)

Pomnim, kako sem letel po gozdu, kako so zvižgale kroglice, kako padale polomljene veje, kako sem prodiral skozi glogovo grmovje. Streljati se je začelo nagleje. Skozi kraj gozda pokazalo se je nekaj rdečega, svetlikajočega se semtertja. Sidorov, prav mlad vojak prve vrste (misel, „kako je prišel on v našo četo“, preblisnola mi je glavo), sede kakor bi trenol na zémlo in molé ožrè se na-me z velikimi prestrašenimi oémí. Iz ust mu je tekla tok krvi. Da, i to dobro pomnim. Pomnim tudi dobro, kako sem zagledal vže do malega kraj gozda, v gostem grmovji, Turka. Bil je zajeten in tolst, a jaz tenak in šibak. No, hitel sem naravnost nadnj. Nekaj dlesne, nekaj debelega, zdí se mi, proletí mimo mene; zazveni mi v ušesih. „On je ustrelil váme“, pomislim. A on se z groznim vsklikom pritisne s hrbtom k gostemu grmu glogu. Lehko bi bil grm obšel, a on od straha ni znal ničesa ter

lezel na bodéce veje. Z jednim udarom izbíjem mu puško, z drugim vtaknem nékam svoj bajonet. Nekaj zaječi, zavzdihne. Potem pohitim naprej.

Naši kričé: Urá! padajo, streljajo.

Pomnim, tudi jaz sem izstrelil nekaj strelav, vže zunaj gozda, na poljani. Kar se „urá“ razlegne bučneje, in mi vsi se dvignemo naprej. To je: ne mi, nego naši; ker jaz sem ostal zadej. To se mi je zdelo čudno. Še čudneje je bilo to, da je, kakor bi mignol, vse izginolo, vsi kriki in strelí so umolk-noli. Ničesa ne slišim, a vidim samo nekaj sinjega; ima biti pač nebo. Potem izgine tudi ono.

* * *

Nikoli še nesem bil v tako čudnem položaji. Ležim, kakor se kaže, na trebuhu in vidim pred sobój samo majhen košček zemljé. Nekoliko travic, mravlja, polzéča z jedne njih bilke meni na lice, prhli kupéki prejšnjeletne trave — to je ves moj svet. In vidim ga samo z jednim ocesom, ker drugo mi stiska nekaj trdega, menim da veja, na katero se mi opira glava.

Grozno neprijetno mi je; hočem se, a nikakor ne pojnim, zakaj se ne morem premaknoti. Tako teče čas. Čujem čvrčenje čvrčkov, žužanje bučel

— drugoga nič. Konečno napnem vse sile, osvobodim pravo rokó izpod sebe in, opiraje se z obema rokama ob zémlo, morem vstati na koléni.

Nekaj kakor blisk ostrega in naglega preletí mi vse telo od kolen do prsij in glavé, in jaz padam znova.

Zopet mrak, zopet nič.

* * *

Vzdramljam se. Kakor da vidim zvezde, ki se tako žarno svetlé na temnosinjem bolgarskem nebu.

Nesem li v šatoru? Zakaj sem šel iz njega? Premaknem se in začutim močno bolečino v nogah.

Da, ranjen sem v bóji. Nevarno ali ne? Tipam se za nogo na onem mestí, kjer me boli. I desno in levo nogó pokriva strjena kri. Ko se ju dotikam z rokama, ból še huje skeli. Bolečina je kakor bolečina zóbna: ne prestane, tišči v dušo. V ušesih mi zveni, glava mi je težka. Nejasno razumevam, da sem ranjen v obe nogi. A kaj se je zgódirlo? Zakaj me néso dvignoli in prenesli? Je-li so nas Turki razbili?

Začnem se domišljati, kaj se je vršilo z menoj, s prva motno, potem jasneje, in vspominam se, da nikakor nesmo mi premagani, ker jaz sem padel

tudi potrjen v tretjem branji z enakim številom glasov, kakor prej § 14.

Budgetna razprava.

(32. dan.)

Potem se je nadaljevala budgetna razprava in so bile na vrsti pošte in poštne hranilnice, pri katerih je govoril dr. Pattai, za njim pa poslanec Vošnjak, ki je omenjal, da je pri ambulanci med Dunajem in Trstom 42 oficijalov in 27 asistentov, da je pa izmed teh 69 uradnikov le pet oficijalov zmožnih slovenskega jezika, dasi je pot po nemški zemlji, to je od Dunaja do Špelfelda, samo 244 kilometrov, po slovenski zemlji, to je od Špelfelda do Trsta, pa 332 kilometrov dolga. Ravno tako v Gradi pri poštni direkciji nimajo nobenega slovenskega zmožnega konceptnega uradnika.

Gledé poštne hranilnice je omenjal zakona z dné 19. novembra 1887, ki v § 5. določuje, kako naj se nalagajo pri čeknem prometu denarji. Peta točka dovoljuje, da se smejo ti denarji izposojevati na menice, ki so bile sprejete (eskomptirane) od kake registrovane pomožne blagajnice ali posojilnice. Vpraša torej vlado, kaj je storila, da bi se izvrševala ta določba?

Za njim je oglašeni še več govornikov; potem pridejo na vrsto železnice, pri katerih bode govoril Šuklje o dolenski železnici, za katero je došla danes prošnja ljubljanske trgovske in obrtne zbornice, ki se bo po predlogu poslanca Šukljeja pridela stenografičnemu zapisniku današnje seje. Prihodnja seja bo danes zvečer.

Mala loterija.

I.

Med rane, ki slovenski ljud gmotno in duševno uničujejo, spada poleg žganjarske kuge, tudi kuga loterijska; drugače te strasti ne moremo nazivljati. Koliko ljudi je ugonobila loterija gmotno ne samo gledé imetka, temveč tudi rodbinske zadovoljnosti in življenja posamičnih! Koliko ljudi vzelo si je nasilno življenje, ker so znosili v loterijo in zastavili vse svoje imenja, da celo tudi čast. Koliko ljudi prišlo je na obtožno klopi, ker so v loterijski vročini pozabili, kaj je tvoje in moje, ter stavili v loterijo v srečni nadeji, da bodo dobili ter povrnilo to, kar so vzeli. Komu pri teh besedah ne prihaja v spomin Pressnitzovo izneverjenje (35.000 gl.) v kranjski hranilnici? Bil je žrtva — loterije.

Toda loterist uničuje lastno rodbino, zaigrava vse, čast in imenje svoje. Sprva stavi iz svojih prištedkov; potem se pa poloti rodbinskega imenja, ne pomisli na otroke, da bodo prosjaki, in se tudi ne briga za to, ko vidi, da mu tla ginejo pod nogama, saj je brez uma. Saj je po norišnicah lepo število onih nesrečnežev, ki so svoj razum zastavili v loteriji.

Loterist nima čuta ni za-se, ni za svojo rodbino; zaigra poslednjo obleko svojih lastnih otrok, zadnje krilo svoje žene, in ko več nima, zastavi domače pohištvo. Nedavno je tu prodal nekdo staro molitveno knjigo, podedovano po stariših, da bi mogel staviti v loterijo.

Loterist je z dušo in telesom vnet za igro; ves čas samo čita, šteje, številke sklada, na vse drugo pozablja. Delo mu ne gre od rok, vedno premišlja

(tega sicer ne pomnim, a pomnim, kako so vsi hiteli naprej, a jaz nésem mogel hiteti, ter ostalo mi je samo nekaj sinjega pred očmi) — jaz sem padel na poljanici vrh holma. Na to poljanico nam je kazal naš mali zapovednik. „Deca, mi pridemo tja!“ zaklical nam je z zvonkim svojim glasom. In prišli smo tja; vidi se, mi nesmo premagani...

A zakaj me néso dvignoli in prenesli? Tu na poljani je odkrito mesto, vse vidno je. Pač gotovo ne ležiš sam tu. Streljali so tako na gósto. Treba obrniti glavó in ogledati.

Sedaj učini se to priležneje, ker še takrat, ko sem vzdramivši videl travice in mravljo, polzečo mi doli po glavi, izkušajoč dvignoti se, nésem padel v prejšnji položaj, nego prevrnil se na hrbet. Radi tega so mi tudi zvezde vidne.

Pridvignem se in sédem. Težko se je stvóriló, ker sta obe nogi probiti.

Nekolikrat je sililo v obup; na konec, s solzami v očeh, privrelimi od bolečine, sédem.

Nad menój košček temnosinjega neba; na njem gorí velika zvezda in nekoliko manjših; okolo mene nekaj temnega, visokega. To so — grmí. V grmovji sem: mene niso našli!

o številkah in še v sanjah mu rojijo številke po glavi. Vedno je razburjen, v nadeji in bojzani, strahu in prevarah. Oče zanemarija deco, žena se ne briga za gospodinjstvo, gospodar ne za polje v blagi nadeji, da dóbi v loteriji in živel bode potem kot gospod. Pozablja jo oni na lepo prislovico: „Bolje prihranjeno jajce, nego sneden vol“; „bolje vrabče v pesti, nego golob na strehi.“

Loterist žrtvuje vse. Zdravnik Lauvergne je poznal moža, ki je prodal ženo, da je mogel staviti v loterijo. Napominani zdravnik trdi: Poznal sem človeka, ki je očeta starčka z orožjem v roki prisilil, da mu je dal denar za loterijo.

Rekli smo, da je loterija kuga; kogar se loti, isti ne uide smrti, in kogar je objela enkrat loterija, tega tudi ne popusti nikoli. Poznamo ljudi tu na Kranjskem in v našem mestu, ki so dobili v loteriji tisoče. Kupili so hiše, hoteli so živeti zadovoljno, toda strast jim ni dala miru, in za nekoliko let so zopet znosili v loterijo nazaj, kar so prej priigrali in postali so še večji siromaki nego prej. Kakor dobljeno, istotako zgubljeno. Loterija ne bogati, temveč slači, ne oblači, temveč odira.

Vlada bi torej morala odpraviti malo loterijo. Dasi je uverjena, da je loterija najumazanejši vir državnih dohodkov, najžalostnejša vrsta davkov in najnedostojnejši predmet davčne politike, da poraja berače in defraudante, izsesava ljud, vendar vlada noče odpraviti loterije. Lehko bi tu navajali mnogo žrtev iz naše domovine, toda zadostuje naj obrazec, ki se je pripetil pred nekimi meseci v Bolonji na Laškem. Nekega lepega jutra je pobegnil blagajnik ondote podružnice „Narodne banke“ (Banca nazionale). Mario vitez pl. Roncalli, ki je izneveril 900.000 lir. To ogromno svoto je zaigral v malo mesecih v mali loteriji. Stavil je na teden po družih osebah po 50.000 lir. Vlada prepoveduje strogo hazardno igro, a sama pa jo še pospešuje — z malo loterijo. Barantanje in kupčevanje prepoveduje vlada ob nedeljah, a otvorjene so kolekture in žganjarije.

Uvažujmo zdaj, kako napreduje loterijska igra. Loterija ni sicer dete novošegne dóbe, temveč ima kot igra svojo povestnico. Znano je, da so vže stari Rimljani igrali na kocke za visok denar — to je bila mala loterija. A tu je bila gotovost, kakor jedna proti petici, ali: dobiti morem enkrat, a zgubiti petkrat. V srednjem veku je bila igra na kocke in stava pri dirkah jako navadna; koncem 16. stoletja nahajamo v Benetkah vže loterijo, toda ne še razvito in popolno. Pri nas v Avstriji je že loterija tudi precej stara. Povestnica nam pripoveduje, da je leta 1787 mala ali brojna loterija prešla v državne roke, in država vsprejela jo je iz same dobičkarije, kar je očitvidno. Z loterijo so se pečali torej v Avstriji zasebniki že dolgo prej, nego jo je vlada vsprejela v svoje oskrbovanje in upravo.

Kak dobiček ima vlada naša od male loterije in kako se to vse vrši, pojasniti hočemo čitateljem našim v drugem članku.

Govor poslanca Hrena

v državnozbornski seji dne 15. maja t. l.

Visoka zbornica! Lansko leto, ko se je razpravljalo o proračunu za tekoče leto, stavil sem k

Čutim, kako se mi tresó in ježijo vlasjé na glavi.

Toda, kakó da sem predramil v grmovji, ko so me vendar ustrelili na poljanici? Ranjen sem se, kakor se kaže, preplazil sém, nesvesten od bolečin. Čudno je samo to, da se sedaj ne morem premaknóti, a takrat sem se umel dovleči do teh grmov. A bolela me je tedaj morebiti samo jedna rana, a druga kroglja da me je zadela vže tu.

Vélíka zvezda obledí, nekoliko zgine. Glej, luna vshaja. Kako prijetno je sedaj doma!...

Nekaki čudni zvoki se slišijo do mene: kakor bi kdo ječal. Da, to je ječanje. Leži li v mojem obližji kak ranjenec kakor jaz, s probitimi nogami ali s krogljó v trebuhu? Ne, ječanje je tako blizu, a okolo mene, kaže se, ni nikogar...

Bože moj! misli si, to — sem jaz sam! Tihi, žalobni vzdih; je-li mi v resnici tako bolešno? Mora vže biti. Samo ne umejem te bolečine, ker mi kalni glavo meglá, svinec. Bolje je znova leči in zadremati, spati, spati... Samo, prebudim se li kedaj? Bodi si kakor hoče. (Dalje sledí.)

sedaj na dnevnem redu stoječém poglavju „čestne gradbe“ dva predloga, katerá oba sta se nanašala na državno cesto, ki vodi iz Ljubljane skozi Dolenjsko, skozi Novo Mesto do hrvatske meje.

Jeden predlog je nameraval hitrejšo izvršitev že prej od vlade potrjenih za nujno potrebne spoznanih cestnih poprav na onih delih ceste, ki vodijo od Novega Mesta proti Karlovcu na jedni strani in proti Zagrebu na drugi strani, ter sem že lani v ta namen predlagal, naj se zvišate vladni podpóri 9000 in 6300 gl., skupaj 15.300 gl., na 35.000 goldinarjev, kateri predlog pa ni sprejela visoka zbornica, in sicer, kolikor sem mogel razvideti iz govora gospoda poročevalca, poglavito iz tehnično-proračunskih oziróv, da bi se vsled premembe nekaterih števílk ne omajalo celo poslopje števílnih vrst.

Vzlic temu pa morem še zadosti zadovoljen biti z naklonjenostjo, s katero je ustregla visoka vlada mojima takratnima predlogoma in s tem gotovo tudi željam in prometnim potrebam dolenskega prebivalstva, ker je visoka vlada za poprave na karlovski in zagrebški cesti namesto 15.300 gl., kakor lani, letos postavila skupaj 43.000 gl. v proračun; in ker je tudi proračunski odsek spoznal nujno potrebo teh poprav, s tem smatral to potrebščino utemeljeno ter predlaga, naj se sprejme v tem oziru zahtevana podpora. Upam, da bo visoka zbornica radovoljno glasovala za te točke in s tem omogočila vladi hitreje in odločneje izvršiti dotične cestne poprave, kakor se je po dosedanji počasnosti moglo to pričakovati. Pri tem pa že danes izražam visoki vladi nado in prošnjo, naj pazljiveje obrača svojo pozornost konečnemu izgotavljenju teh del in v prihodnjem letu postavi celi ostanek v potrebščino za dotične nujno potrebne cestne poprave, kar menda ne bo pretežko, ko vendar znesek ni prevelik; to je jedina pot, da se odpravijo tukaj že razpravljane neprilichnosti na oni cestni progí.

Za slučaj, ko bi se visoki vladi iz proračunskih oziróv ne zdelo primerno, tirjati celo ostalo podporo v jednom letu, dovoljujem si še jedenkrat nasvét, kateri je v glavni razpravi navel moj prečastiti rojak, zastopnik notranjskih in gorenjskih mest, priporočati visoki vladi, naj se nánj ozira, to namreč, da je sedanji podjetnik onih cestnih del pripravljen, celo zgradbo, ako se mu izroči, nepretrgano izgotoviti in da je pri tem zadovoljen s plačilom v obrokih. Ne véim, zakaj bi vlada ne sprejela takega ponujenega predloga, ker se gre pri tem gotovo za to, da se pospešuje odlična in važna korist prebivalstva, in se pri tem tudi nič ne tvega, ker dotični podjetnik že sam na sebi nudi zadostno osebno jamstvo, da se bo izvršilo delo, kakor se mora to zgoditi po že potrjenih načrtih.

Omenjalo se je v glavni razpravi še nekaj drugega, kar tudi jaz še jedenkrat priporočam; to namreč, naj vlada pri vprašavnih cestnih zgradbah, kakor sploh — razmere so povsod jednake — pri odajanju cestnih zgradb, izvoli vedno pravi čas; dobavne razprave se morajo pravočasno pričeti, da se dela oddajo že pozimi in ne še le poleti, ko bi se moralo že pridno delati; kajti le tako je podjetniku mogoče, pridobiti si sposobnih, izurjenih in navajenih močij, kakor tudi pravočasno preskrbeti gradivo in sploh potrebščine, da more potem hitreje in morda tudi bolje izvršiti delo, kakor bi mu bilo mogoče, ko bi še le pozneje prevzel ponudbo in bi takorekoč s temi pripravami prišel v zadrego.

Pričakujem tedaj, da se bo visoka vlada dobrovoljno ozirala na te nasvete ter ukrenila vse potrebno, da se bo še tekom tega leta hitro in sigurno izvršila preložitve ceste od Novega Mesta proti hrvatski meji, takó proti Karlovcu, kakor proti Zagrebu.

Moj drugi predlog, kateri sem stavil lansko leto, nanašal se je na isto dolensko državno cesto, in sicer v smeri od Novega Mesta proti Ljubljani, na kateri progí so razmere popolnoma jednake, kakor na prej imenovanih cestnih delih, a se še bolj občutijo, ker je tam promet še večji, kakor mej Novim Mestom in mejo hrvatske sosednje dežele. Predlagal sem v ta namen že lani resolucijo, s katero se pozivlja vlada, naj v hitro odstranjenje promet evirajočih hudih klancev na državni cesti mej Novim Mestom in Ljubljano najnujnejše dá izgotoviti za najsilnejše cestne poprave potrebne načrte, ter postavi v državni proračun prihodnjega leta potrebni znesek kot potrebščino, da se bode moglo brez vsakega odlašanja pričeti z delom.

Jako obžalujem, da se na to resolucijo, ki je, kar priznavam, našla s strani visoke zbornice najradovoljnejšo podporo, ni ozirala visoka vlada, kajti v letošnjem proračunu pogrešam vsako podporo, katero bi bila postavila vlada v ta namen. Proračunski odsek seveda, kar je samo ob sebi umevno, je stal na stališčih vlade, kajti naravno je, da ni predlagal odsek, naj se dovoli vladi podpora, katere sama ni zahtevala.

Tako se je zgodilo, da se, žal, tudi letos ni nič storilo za poprave na tej cesti, in da se celó preložitev neposredno poleg Novega Mesta s strmino 14 odstotkov dvigajočega se Kapitlja, za katero, kakor sem dobro poučen, je že novomeški stavbinski urad izgotovil in ministerstvu predložil načrte, ni sprejela v operacijski načrt, tedaj se tudi ne sme upati, da se bo že letos izvršila ta preložitev.

Politični pregled.

V Ljubljani. 11. aprila.

Notranje dežele.

Nemški telovadci v Kremsu so dné 1. aprila kot rojstni dan *kneza Bismarcka* temu poslali brzojavno čestitko, seveda v velikonemškem smislu. Toda skupili so jo. Knez Bismarck se jim je zahvalil namreč z nastopnim pismom: „Za poslano mi čestitko nemških telovadcev blagovolite sprejeti mojo najsrčnejšo zahvalo. Vaš pozdrav me je tem bolj razveselil, ker sem jaz mnenja, da ne morete bolj dejanjski pokazati svojega nemštva, kakor če se tesno oklenete svoje z nemško državo in njenim knezom združene in sorodne cesarske hiše.“ Našli so, kar so iskali. To pravično zavrnitev nemškega kanclerja pa naj si zapišejo za ušesa vsi oni pangermani, ki takó poželjivo gledajo proti severu.

Proračunski odsek je v svoji seji dne 8. t. m. sprejel resolucijo Scharschmidovo o razširjenju kongruie ekspozitov.

Hrvatska regnikolarna deputacija je predvčeraj končala nadrobno razpravo. Izdelek poročevalcev se je temeljito predrugačil ter se je sprejelo več dostavkov neodvisnjaka Berlića. Včeraj je bila zadnja seja, pri kateri se je konečno dognalo poročilo.

Vnanje države.

Iz *srbske* prestolnice se brzojavno poroča: Pred nekaterimi dnevi so pri mejni vasi Bruzici avstrijsko-ogerski mejni stražniki streljali na srbske podložnike, ki so bili v čolnu na Dunavu, a k sreči niso nikogar zadeli. Srbska vlada je zaradi tega odločno reklamovala, vendar pa dogodek nima političnega pomena.

Nemški državni zbor je menda že včeraj pretrgal zasedanje. Vedno glasneje se izraža dvojba, da se bo že to spomlad konečno sprejela postava o zavarovanju delavcev, ker je komaj do polovice dozorelo še-le drugo čitanje. — „Nordd. Allg. Ztg.“ piše: „Čuditi se moramo, da je tako radovoljno in s tako večino zbornica izpolnila željo vladi (gledé izrednega državnega sodišča-senata). Seveda pa je treba počakati, ali bo vspeh primeren vnetosti republikancev in množini naredb.“ — „Reichsanzeiger“ objavlja odpustitev vojnega ministra Bronsarta in imenovanje novega ministra, generala Verdy-ja du Vernois. — Bavarski minister bogočastja je objavil odgovor princa-regenta na neko spomenico bavarskih škofov. Odgovor škofom obljubuje, da se bo vlada ozirala na njihove želje gledé vodstva pri nameščenju učiteljev na ljudskih šolah, gimnazijah, seminarjih in vseučiliščih, vladni komisarji ne bodo več prihajali k samostanskim in sploh cerkvenim zborovanjem, skušnija iz verouka se proglašja za obligatno, ozirala se bo vlada na bogoslovce gledé vojaščine ter se nune pripuščajo kot učiteljice na dekliških šolah.

Včeraj je vojvoda *luksemburški* došel v Luksemburg, kjer se je takoj peljal v palačo, v kateri ga je sprejel državni svet z vladnimi svetovalci. Danes je v zbornici prisegel. Prebivalstvo mesta je okrasilo hiše z zastavami. Vsi listi vojvodo pristréno pozdravljajo; tako sklepa „Neue Presse“ svoj slavnostni članek z besedami: „Ako sprejem ne bo slovesen, bo pa pristréen; kralja častimo, ko kličemo regentu: „Živel kralj! Živel regent!“

„Republique Française“ imenuje mej sokrivci Boulangerjevimi, zoper katere bo tudi postopalo *francosko* državno sodišče, posebno Dillona, Rocheforta, generala Dubaraila, Laguerre-a in dva pariška časnikarja. Francija dosedaj še ni zahtevala od belgijske vlade, naj iztira generala, kakor tudi ni v tem oziru še ničesa sklenila Belgija, pač pa je naznanila Boulangerju, naj opusti vsako dejanje, katero bi prisililo vlado, da bi ga nepogojno iztirala brez prejšnjega poziva s strani Francije. „Indépendance“ zatrjuje, da je imel Boulanger dva sestanka s princem Viktorjem Napoleonom, akoravno to preključuje tudi francosko poslanstvo v Bruslju. Isti list dostavlja, da Boulanger ni prvipot videl princa. Že več let sem je premnogokrat prišel „incognito“ v Bruselj ter se je vselej nastanil v

hôtelu „Gernast“, blizo katerega ima princ Napoleon svoje stanovanje.

V *angleški* spodnji zbornici je predlagal Robertson štiri postave: o uvedbi krajevne uprave na Škotskem; o sestavi grofijskih svetov po zastopnikih, katere vsake tri leta voli narod; o dovolitvi volilne pravice ženskam in o porabi preostatka 170.000 šterlingov od državnih davkov, ki so se odkazali krajevnim oblastnjim, za uvedbo brezplačnega pouka.

Že minolo soboto se je v Rimu govorilo, da so *italijanski* lovci na konjih, oddelek bašibocukov in gorska baterija odpotovali v Asmaro. Vest je bila prezgodnja. „Tribuna“ piše: „Čudno, kadar hoče vlada štediti, ne posreči se jej to nikdar, hitro pa zna to, ako je treba nove milijone izdati.“ Kakor znano, sklenil je namreč ministerski svet, da se bo v slučaju zasedanja Asmare in Kerena za to porabilo 6 milijonov, kateri znesek se bo prihranil s skrčenjem rednih vojaških vaj.

Brzojavka izvestja „Stefani“ iz Masave dné 8. t. m. naznanja prve podrobnosti o smrti *abesinskega* neguša. Pred svojo smrtjo je določil za prestolonaslednika svojega stričnika Mangašo. Slednji, ki razume angleški, je bil o svojem času tolmač mej kraljem Janezom in italijanskim konzulom Branchijem. Ras Alula skuša razpršeno vojsko zopet zbrati v Begemederju. Debeb je sklenil zvezo s Tedlo Aibo, bivšim tekmeccem kralja Janeza.

„Indépendance Belge“ je dobila brzojavko iz Zanzibara preko Malte, da je vest o *Stanleyjevem* in Emina paše potovanju proti Zanzibaru popolnoma izmišljena; dosedaj se nič ne vé, kje je in kam gré Stanley.

Iz mestnega zbora ljubljanskega.

V Ljubljani, dné 9. aprila.

Predseduje župan g. Grasselli, navzočnih 22 odbornikov, overovateljema zapisnika imenovana odbornika dr. Staré in Žagar. Župan naznani, da je kranjska hranilnica tudi letos naklonila mestnemu ubožnemu zakladu 2500 gld. (Dobrokljici.)

V imenu stavbinskega odseka poroča odbornik Murnik o imenovanju nove ceste pri hišah društva za napravodelavskih stanovanj za Bežigradom ter nasvetuje, naj se ta stvar izroči odseku za imenovanje ulic in cest. Dalje poroča o oddaji dimnikarskega dela v mestnih poslopih ter nasvetuje, naj se delo na tri leta odda gg Stritzlu in Vrhovcu, in sicer mestna poslopja za 200 gld. na leto, nova vojašnica za 188 gld. 70 kr. (Potrjeno.)

Dr. Staré poroča v imenu stavbinskega odseka o vpeljavi plinove svečave v nekaterih ulicah kolo-dvorskega mestnega okraja ter nasvetuje, naj se na-pravi v Poljskih ulicah ena, v Parnih in Travniških pa po dve svetilnici za 414 gld.

Pri tej točki je bila dolga debata. Odbornik Hribar ugovarja, da bi se širila plinova razsvetljava, ker mestna občina mora skrbeti, da dobi cenejšo razsvetljava od dosedanje. L. 1894 bode potekla pogodba s plinovo družbo; to pogodbo bo treba ugodneje premeniti, ali pa napraviti električno razsvetljava, kakor je to storilo mesto Zagreb, ki je z g. Fischerjem sklenilo tako pogodbo, da bode celó podjetnik mestu plačeval po 1 kr. najemnine od metra. Električna razsvetljava bode cenejša od plinove. Govornik torej nasvetuje, da se pogodba s plinovo družbo odpove in izvoli odsek, ki se bode posvetoval o električni razsvetljavi. Odbornik H r a s k y pravi, da se električna razsvetljava v velikih mestih, kakor so Dunaj, Pariz, London z dosedanjimi napravami ne dá napraviti, pač pa v manjših mestih, kakor so to storila že nekatera mesta na Češkem.

Odbornik Valentinčič naglašja, da mestna občina v sedanjih razmerah nikakor ne more misliti na novo podjetje, ki bi stalo veliko svoto. Sedanja razsvetljava za mesto ni ravno draga, in plinova družba bi še znižala ceno tudi za privatne konsumente na 15—14 kr. za kub. meter. Vodstvo plinove tovarne bi za primerno odškodnino tudi odst-pilo tovarno mestu, ko poteče pogodba.

Odbornik Gogala povdarja, da je plin res drag, ali ta pogodba je že 30 let stara, in sedaj bi bila gotovo ugodnejša. Nikakor pa se že danes ne more sklepati, da se pogodba odpove, ker odbornikom niti popolnoma ni znana. Stvar naj pride torej na vrsto v eni prihodnjih sej.

Odbornik Velkovrh nasvetuje, naj se v Poljskih ulicah napravite dve svetilnici.

Dr. Tavčar naglašja, da je sedanja razsvetljava predraga, pogodba naj se odpove, ker se bode dosegla ugodnejša, ter izvoli odsek za električno razsvetljava.

Odbornik dr. vitez Bleiweis je priporočal odsek za električno razsvetljava. Govoril je namreč z g. Fischerjem, zastopnikom Siemensove tvrdke, gledé električne razsvetljave na Studenci. Fischer je

rekel, da pride brezplačno v Ljubljano in naredi načrt za tako razsvetljava v mestu.

Odbornik Hribar odgovarja Valentinčiču, da bi električna razsvetljava niti solda ne stala, ker bi podjetnik kakor v Zagrebu plačeval najemnino, ter dostavi, naj se za sedaj napravijo potrebne svetilnice v imenovanih ulicah.

Odbornik dr. Mosché nasvetuje, naj se predlog o odpovedbi plinove pogodbe izroči personalnemu in pravnemu odseku, kar obvelja, isto tako predlog stavbinskega odseka, da se napravijo potrebne svetilnice.

V imenu stavbinskega odseka nasvetuje odbornik H r a s k y, da se „pissoir“ postavi pri novem gledališču. Po daljšem razgovoru, katerega so se vdeležili Žagar, Velkovrh, Tomšič, Valentinčič in župan Grasselli, obvelja predlog dr. Tavčarja, da se stvar vrne odseku za olepšavo mesta, da najde primeren prostor in uvažuje predlog odbornika Žagarja gledé enake naprave na Trnovskem pristanu.

Odbornik H r a s k y poroča o dveh prizivih tukajšnjega nunskega samostana. Prvi priziv želi, da bi ne bilo treba zapreti hodnika pri novem šolskem poslopi s steklom. Poročevalec povdarja, da zdravstveni svét tako zahteva. Dr. Tavčar nasvetuje, naj se priziv usliši, da ne bo nepotrebnih stroškov, ker vsaka sapica ne škoduje mladim ljudem.

Odbornik T. Zupan se strinja s predlogom dr. Tavčarja, dr. Gregorič pa naglašja, da imajo nove šole zaprte hodnike. Konečno je bil z 11 proti 10 glasovom sprejet odsekov nasvét, da se priziv ne usliši.

Gledé družega priziva nasvetuje H r a s k y, da se usliši in dovolijo železni križi v oknih novega šolskega poslopja nunskega samostana z neprozornim steklom (Hohlglas). Obvelja.

V imenu odseka za olepšavo mesta poroča odbornik Ravnikar o prošnji odbora za Vodnikov spomenik ter nasvetuje: a) Dovolj se podpora 1700 gld.; b) spomenik se postavi na Valvazorjevem trgu pred gimnazijo; c) mesto prevzame spomenik v svojo last; d) odsek za imenovanje ulic naj se posvetuje o premembi imena „Valvazorjev trg“ v „Vodnikov trg“. Obvelja.

Odbornik Železnikar v imenu šolskega odseka nasvetuje, naj se občinska ustanova letnih 250 gld. za obiskovalce državne obrtne šole v Gradeji podeli Josipu Jeromu. Obvelja.

Dnevne novice.

(Družba sv. Cirila in Metoda) je imela dné 3. aprila XXV. vodstveno sejo. Navzočni: prvomestnik: Tomo Zupan; odborniki: dr. vit. Bleiweis-Trsteniški, Matej Močnik, Ivan Murnik, Luka Svetec (podpredsednik), dr. J. Vošnjak (blagajnik), Andrej Zamejic, Anton Žlogar (tajnik). Od nadzornitva: dr. Fran Papež. — Prvomestnik naznanja, da se včasih kak podružnični blagajnik ali posamezni podaritelj oglasi za potrditev doposlanega zneska. V tem obziru opozarjamo slavno občinstvo, da glavni denarničar le od časa do časa — redoma skoro vsak drugi mesec — po ljubljanskih dnevnikih poroča o prejetih svotah. Prosijo se torej častiti rodoljubi, da še le potem reklamujejo, ako bi vsled kake pomote v časniškem izkazu manjkalo dotične svote. — Blagajnik poroča o prispevkih in troških v tem letu. — Tajnik naznanja, da je podružnica na Greti pri Trstu po visoki vladi potrjena, a v osnovi da ste podružnici Kamnik in Črno na Koroškem, dalje, kako je izvršil prejšnje vodstvene sklepe, ter poroča o prispelih dopisih. Po nasvetu tajnikom in blagajnikom so bile uslišane štiri prošnje za podporo. — II. zvezek knjižnice družbe sv. Cirila in Metoda, „Rudolf Habsburški“, je izgotovljen. Slavna podružnična načelnitva, kakor tudi posamezne rodoljube uljudno prosimo, da bi ta z dvema nenavadno lepima slikama okrašeni zvezek blagovoljno razpečevali osobito mej šolsko mladino za piruhe. Čim preje se namreč tiskovni troški pokrijejo, tem hitreje pojde III. družbin zvezek „Junaki“ v tisek. Vodstvo ima že sedaj dokaj zanimivih rokopisov v rokah in želi založiti vzgledno knjižnico za slovensko mladino, ako bode le občinstvo hitro segalo po že izdanih zvezkih. Smelo bi bilo trditi že zdaj, da utegne postati knjižnica „družbe sv. Cirila in Metoda“ v vsakem obziru prva mladinska knjižnica.

(„Mir“) je v predzadnji številki objavil jako primeren članek z naslovom: „Resna beseda o

Ljubljanskem prepisu. Mi ta članek vedno podpisemo in bi ga bili tudi ponatisnili v svojem listu, ko bi nam bil prostor dopuščal. Da, „osrčel se je koroški brat, ki je trdnješe čudi, in izpregovoril besedo o bratomornem boji“, ki nikomur ne koristi. Čast mu! Neki slovenski list pa je krivo tolmačil dotični članek, zato mu svetujemo, naj ga še enkrat prečita, kakor tudi dopis iz Celovca v zadnji številki „Mira“ dne 10. t. m.

(Umrli) je večeraj popoldne bivši duhovni pomočnik na Brezovci pri Ljubljani, č. gosp. Fran Hribar, rojen l. 1861, posvečen minolo leto. Naj v miru počiva!

(Novomašniki) iz tretjega leta so imenovani gg.: Ivan Bezeljak iz Črnega Vrha; Fran Birek iz Jarš; Ferdinand Čekal iz Vobratana na Češkem; Matija Novak iz Podzemlja; Iv. Piber iz Grada; Ludovik Schiffrer iz Ljubljane; Ivan Šiška iz Hrastja.

(Pisateljskega društva) občni zbor boode prihodnjo soboto ob 8. uri zvečer v čitalnični restavraciji. Na dnevnem redu so: Nagovor predsednikov, poročili tajnikovo in blagajnikovo, volitev novega odbora in posamezni nasveti.

(Vladika Strossmayer) je poklonil te dni za galerijo in zbirke jugoslovanske akademije 40 bakrorezov Rembrandtovih slik; dalje 20 bakrorezov po slikah slavnih umetnikov, kot Leonarda de Vinci, Rafaela, Tiziana, M. Angela, Rubensa, Van Dycka itd., in več del o umetnosti z lepimi ilustracijami.

(Drugi avstrijski katoliški šoh na Dunaji.) Naznanila za vdeležbo katoliškega shoda obilno dohajajo z Dunaja in dežele. Doslej so naznanili svoj prihod škofje iz Brna, Kraljevega Gradca, Litomerice, Št. Polita in Krka; dalje so obljubili priti nadškof Moravski iz Lvova in škof lavantinski. Kardinal Mihalović iz Zagreba, vladika Strossmayer in knez nadškof Eder iz Solnograda boode poslali zastopnike. Posvetovanja v odsekih so večinoma že končana.

(Princ Aleksander Batenberžan), ki se sedaj imenuje grof Hartenau, pripeljal se je v torek zvečer s soprogo iz Benetk v Trst.

(Naučni minister) je potrdil profesorja na c. kr. državni gimnaziji v Kopru, g. St. Petrisa, za prihodnjih pet let kot konservatorja umetelnih in zgodovinskih spomenikov v Istri.

(V odbor tržaške moške podružnice družbe sv. Cirila in Metoda) so na novo izvoljeni gospodje: M. Mandić, predsednik; L. Furlani, tajnik; Jakob Gorup, blagajnik; odborniki: Fr. Žitko, dr. Tuma in Srečko Bartelj.

Telegrami.

Dunaj, 10. aprila. Župnik Weber je odložil svoj državnozborni mandat.

Dunaj, 11. aprila. Zbornica poslancev: Vlada predloži postavni načrt o uvedbi kazenskega zakonika o hudodelstvih, pregreških in prestopkih, dalje postavo o vravnovanju plač poštnih in brzojavnih služabnikov. Predlog Liechtensteinov, da se Avstrija vdeleži mejnarodnega posvetovanja v Švici o vravnovanju zakonodajalstva v varstvo delavcev, sprejme se jednoglasno. Domobranski minister naznani, da je cesar potrdil novo orožno postavo.

Budimpešta, 11. aprila. Uradni list objavlja, da je Szapary za trgovskega, Weckerle za finančnega in Szilagy za pravosodnjega ministra imenovan.

Pariz, 10. aprila. Zbornica bo v četrtek pretrgala zasedanja ter se zopet sešla sredi maja.

Bruselj, 10. aprila. Belgijska kraljica je v spremstvu princesinje Klementine sinoči odpotovala v Milan, odkoder bo šla v Miramar.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja	zrakomera v mm	toplomera po Celziju				
10	7. u. zjut.	722.9	3.8	brezv.	megla	
	2. u. pop.	724.1	9.0	sr. zap.	dež	1.70
	9. u. zveč.	726.3	8.0	sl. szap.	jasno	dež
Srednja temperatura 6.9°, za 2.1° nad normalom.						

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

11. aprila.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	84 gl. 80 kr.
Srebrna „ 5% „ 100 „ „ 16% „	85 „ 75 „
5% avstr. zlata renta, davka prosta	110 „ 60 „
Papirna renta, davka prosta	99 „ 80 „
Akcije avstr.-ogerske banke	902 „ — „
Kreditne akcije	298 „ 25 „
Cesarski cekini	5 „ 67 „
Nemške marke	58 „ 85 „

Tožnim srcem naznanjam žalostno vest, da mi je večeraj popoldne ob dveh, previden s sv. zakramenti za umirajoče, mirno v Gospodu zaspal brat

FRAN,

bivši duhovni pomočnik na Brezovici poleg Ljubljane.

Pogreb boode v soboto dne 13. aprila dopoldne ob devetih v Vodicah nad Ljubljano.

Svete zadržnice čitale se bodo v vodiške župnej cerkvi v ponedeljek dne 15. aprila.

V LJUBLJANI, dne 11. aprila 1889.

Ivan Hribar,

(1) generalni zastopnik banke „Slavije“.

Brata Eberl,

izdelovalca oljnatih barv, firnežev, lakov in napisov.

Pleskarska obrt za stavbe in meblje.

Ljubljana,

za Franciškansko cerkvi v g. J. Vilharja hiši št. 4. priporočata prečast. duhovščini in p. n. občinstvu vse v njiju stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot znano realno fino delo in najnižje cene.

Posebno priporočilne za prekupee so oljne barve v ploščevinastih puščah (Bleebüchsen) v domačem lanenem oljnatem firneži najfinje naribane in boljše nego vse te vrste v prodajalnah.

☛ Cenike na zahtevanje. ☛

Krščanska in slovanska konkurenca!!!

(10-1)

Prečastita duhovščina, krščanski in slovenski učitelji in meščani se uljudno prosijo, naj kolikor mož podpirajo to solidno, ceno, edino krščansko in slovansko konkurenco!

Poletno „kamgarnasto“ blago
za moške obleke, elegantno, trajno in pristno-pralno, 60 cm. široko. Za eno obleko 6½ metra le 3 gl.

Brnsko sukнено blago
le dobre vrste:
3-10 m. za 1 obleko 3-50
3-10 m. „ 1 „ 5-
3-10 m. „ boljše „ 7-80
3-10 m. „ fino „ 9-50
3-10 m. „ najfinješe „ 12-50

Brnsko blago za sukne
2-10 m. za zgornjosuknje 6-30
2-10 m. „ „ fino „ 8-40
2-10 m. „ „ najfinješe 12-60

Crno blago za obleke
za duhovnike in salonske oprave
1-20 m. dosking za hlače 3-50
1-20 m. perneimesuknja in telovnik 7-20

Vse, kar ponujajo druge tvrdke, ima krščanska konkurenca tudi, in sicer bolje in ceneje.

Krščanska konkurenca postreže vestno ter vzame nazaj, kar bi ne upajalo.

Določbe, ki naj se izvrše proti poštnemu povzetju, pošljejo naj se pod naslovom: Erste österr. behörd. concess. Handels-Auskunfts-Bureau in Brünn.

Tukaj naj se zahtevajo tudi obrazci in ceniki.

Naturni brinovec,

doma kuhan, 1 liter 1 gl. 30 kr., dobi se pri Fr. Prijatelju, županu v Teržiši, pošta Mokronog, Dolenjsko. (3-1)

Odlikovani: 1873, 1881.

Josip Deiller,

tovarna za cerkveno blago in razprodaja — cerkvenih oprav — na Dunaji VII., Zieglergasse 27.

Zastopnik Franc Brückner.

Proti gotovi naročbi se najtočneje izvršujejo vsakovrstne

cerkvene oprave

kot: kazule, pluviali, dalmatike, velumi, štole, baldahini, zastave itd., kakor tudi

celi ornati.

Odlikovani: 1873, 1881.

Zobolek, prašek in pasta za zobe

preč. oo. Benediktincev

opatiije Soulac (Gironde).

Dom MAGUELONNE, priyor.

Največje odlikovanje: dve zlati svetinji: Bruselj 1880, London 1884.

Iznajdeno leta 1373 po prijorji Pierre Boursaud.

Vsakdanja raba zoboleka oo. Benediktincev (po nekoliko kapljic na vodi) ozdravi in zabrani gnjilobo zob, jih obeli in utrjuje; okrepcuje in popolno ozdravi čeljusti.

Zares močno ustrezemo našim p. n. čitateljem, opozorjaje na to starodavno ter prekoristno iznajdbo — najboljši in edini lek proti zobobolu.

Tvrdba **SEGUIN** Bordeaux

Rue Croix de Seguey 106 & 108.

Ustanovljena leta 1807.

Dobiva se v vseh lekarnah in prodajalnicah dišav. (34)

Diseldorfske oljate barve v tubah.

Akvarelne barve mokre in suhe.

ADOLF HAUPTMANN,

prva kranjska tovarna

oljnatih barv, firneža in laka

Ljubljani.

Pisarna in zaloga: Šolski drevored 6 (semeniščno poslopje).

Fišljala: Slonove ulice 10-12

Specialiteta: Firnež iz kranjskega lanenega olja.

Specialiteta: Ultramarinmodra in zelena barva.

priloga slikarjem, dljakom, stavbenim in pohištenim mizarjem, likarjem kakor sploh p. n. občinstvu svoje priznane izvrstne izdelke ter pošlja na zahtevanje cenilnike zastoj in franko.

Oljnatih barv v ploščevinastih puščah le najboljše vrste, posebno pripravne za razprodajalce, po znižanih cenah; v dežah od 25 klg. naprej primerno ceneje.

Perstene, mineralne in kemične barve.

Kupovalcem večjih množin prednostne cene.

Vse vrste slikarskih in likarskih čopičev in slikarske patrone.